

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na práci Mgr. Michala Babčaníka „Nebezpečné pronásledování“

Předložená práce obsahuje 88 stran textu a je přehledně logicky členěna do úvodu, sedmi kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je dosti obsáhlý a zahrnuje i řadu prací zahraničních autorů. Práce je doplněna ilustrativními přílohami. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky kladné na práci rigorózní.

Autor si za téma své práce zvolil problematiku nesporně aktuální a současně poměrně obtížnou, a to nejen proto, že právní úprava je poměrně nová, ale též pro značnou variabilitu jednání pachatelů. Zpracování tématu je tedy rozhodně žádoucí a přínosné.

Po stručném úvodu, ve kterém autor charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejdříve věnuje pojmu tzv. stalkingu. Je pravda, že systém common law pružněji reagoval na tento negativní společenský fenomén, než systém kontinentální. S autorem lze rovněž souhlasit v tom, že obecné a současně vyčerpávající vymezení pojmových znaků stalkingu je velmi obtížné.

Partie věnované sociálním a psychologickým aspektům stalkingu, včetně rozboru osoby pachatele a oběti, jsou nutně v nemalé míře ovlivněny použitými prameny. To však je nevyhnutelné, protože tyto partie se zcela vymykají kvalifikaci právníka. Mohlo by se rovněž zdát, že tyto partie jsou snad až příliš obsáhlé, avšak není tomu tak. Podrobná analýza sociálních a sociálně-psychologických aspektů tohoto negativního společenského jevu je nezbytná pro posouzení vhodnosti či naopak nevhodnosti právní regulace.

Jádrem práce jsou kapitoly věnované právnímu posouzení stalkingu, a to jednak ve vybraných zahraničních úpravách (USA, Velká Británie, Německo, Rakousko, Itálie), jednak (a to zejména) samozřejmě v České republice. Výběr zahraničních úprav je vhodný, protože představuje jak systém common lawe, tak i systém kontinentální právní kultury. Pokud jde o analýzu úpravy české, pak třeba vyzdvihnout, že autor se neomezil na běžný „komentář“ zákonného textu, ale zaměřil se velmi podrobně především na sporné interpretační a aplikační problémy (dlouhodobost útoků, objektivní či subjektivní povaha obavy resp. obvyklého způsobu života aj.). Výklad zde podaný je zpracován se znalostí věci, je dostatečně argumentačně podložen a se závěry autora lze vesměs souhlasit (například s názorem, že z hlediska zavinění postačí úmysl nepřímý).

Navazující kapitoly práce se pak zabývají procesními souvislostmi, problematikou souběhu a praktickými aplikačními obtížemi.

V závěru své práce pak autor stručně a výstižně shrnuje poznatky a stanoviska, ke kterým při zpracování své práce dospěl.

Celkově lze předloženou práci hodnotit jako velmi zdařilou, svým obsahem a způsobem zpracování převyšující obvyklou úroveň diplomových prací. Autor prokazuje hlubokou znalost zkoumané problematiky, včetně jejích širších právních i mimoprávních souvislostí a praktických interpretačních a aplikačních obtíží. Velmi pěkná je autorova tvůrčí práce s prameny, systematičnost a pečlivost zpracování. Zejména třeba kladně hodnotit autorovu schopnost analyzovat problémy a zaujmout k nim vlastní stanoviska, vesměs důvodné. Autor nesporně prokázal schopnost samostatné tvůrčí odborné práce.

Předložená diplomová práce po formální i po obsahové stránce nesporně splňuje požadavky kladné na práci rigorózní, a proto doporučuji, aby byla jako práce rigorózní uznána.

Při ústní obhajobě své práce by se autor mohl vyjádřit k otázce, zda zákonný požadavek, aby jednání pachatele bylo způsobilé vzbudit důvodné obavy o život a zdraví, nepovažuje autor za nadbytečný, omezující možnosti aplikace uvedené skutkové podstaty.

V Praze dne 15.1.2013

JUDr. Rudolf Vokoun
oponent